

Gysbert Japicx Holckemastifting

“Sijn greate namme nea ijn uwz gehuwgnis steart” (Meelke Lasis)

Gysbert Japicx Holckemastifting

Wipstraat 6
8701 HZ Bolsward

www.gysbert.frl

tel. 06-51648302/06-23223036

E-mail: h.kort.linked@gmail.com

KvK: 41001328

RSIN: 800933886

Beleidsplan Gysbert Japicx Holckemastichting (2025-2027)

Doelstelling

De stichting Gysbert Japicx Holckemastichting is in 1980 opgericht met als doel het met alle middelen die tot haar beschikking zijn of komen de nagedachtenis van de in 1603 in Bolsward geboren en daar in 1666 overleden Friese dichter Gysbert Japicx levend en in ere te houden. De stichting probeert tot haar doel te komen door:

- Het initiëren en steunen van publicaties, lezingen, tentoonstellingen en andere projecten die de nagedachtenis aan Gysbert Japicx in ere houden.
- Een ambassadeur te zijn voor de Friese taal en educatieprojecten op dat gebied te initiëren en te organiseren, zoals de Lytse Gysbert Japicxpriis en de musical Master Gysbert voor het basisonderwijs en voortgezet onderwijs.
- Het verzamelen en beheer van de collectie van schriftelijke materialen en objecten die betrekking hebben op het leven en werk van Gysbert Japicx te.
- Gebruik te maken van alle wettelijk toegelaten middelen, die op enigerlei wijze tot het bereiken van het doel kunnen bijdragen.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit:

Liskje Flapper, voorzitter en secretaris
Hans Kort, penningmeester
Piter Boersma, lid
Peter Mulder, collectiebeheerder

Behalve eventuele onkostenvergoeding ontvangen de bestuurders geen vergoeding voor de door hun gedane vrijwillige werkzaamheden.

Adviseur van de Stichting: Rieneke Speerstra bijgestaan door een drietal vrijwilligers

Geschiedenis van de stichting

In 1979 werd het geboortehuis van Gysbert Japicx (1603-1666) aangekocht door Arjen Holkema en Trijntje Holkema-Slot met als doel om van het huis een museum te maken om de nagedachtenis van hun grote voorvader te eren en levend te houden. Daartoe richtten zij in 1980 de Gysbert Japicx Holckema Stichting op. In 1990 zocht Hindrik van der Meer een gebouw dat als ambassade en stimulans voor het Friese culturele leven kon dienen en waar de culturele rijkdommen van Friesland op een speelse wijze konden worden gepresenteerd.

De Gysbert Japicx Holckema Stifting zocht contact met Van der Meer en vroeg hem zijn plannen nader uit te werken om zo tot een zinvolle invulling aan het geboortehuis van Gysbert Japicx te komen. Een tentoonstelling over Gysbert Japicx lag voor de hand. Daarnaast waren een tekstwinkel, een tentoonstelling over minderheidstalen en de geschiedenis van de Friese taal en culturele bustochten zaken die volgens Van der Meer bij zo'n huis pasten. In 1992 kon de stichting een betaalde projectleider aannemen om die plannen verder vorm te geven. Om aan geld te komen voor de verbouwing van het Gysbert Japicxhûs werd in 1995 en 1996 een succesvolle actie 'Twa ton foar Gysbert' gehouden. De bouw werd gerealiseerd onder leiding van de Stichting Bolsward Historie naar ontwerp van Bep Mulder. Op 25 september 1997 kon zo het Gysbert Japicxhûs met een groot feest geopend worden door staatssecretaris Aad Nuis.

Van 1997 tot 2021 hebben de medewerkers en vrijwilligers van de Gysbert Japicx Holckemastichting diverse projecten opgezet en uitgewerkt. In het huis kwam een vaste tentoonstelling over het leven van Gysbert Japicx en de geschiedenis van het Fries en Europese

taalminderheden. Medewerkers van de tekstwinkel maakten kaarten met gedichten en hielpen mensen met gelegenheidsverzen. Tussen 2001 en 2020 werd ook de Friese spreukenkalender door twee medewerkers van de tekstwinkel gemaakt. Het Gysbert Japicxhûs kreeg in 2006 een toeristisch informatiepunt (TIP) dat in 2018 werd omgezet in een officieel VVV-kantoor van 'Waterland van Friesland', de organisatie voor promotie en toeristische ontwikkeling in de gemeenten Súdwest-Fryslân en de Fryske Marren. Later kwam daar ook het OV-laadpunt bij. Het personeel en de vrijwilligers zorgden voor een weekagenda met activiteiten in Bolsward, coördineerden de stadswandelingen en verkochten Friestalige souvenirs en boeken. Na 2010 richtte de stichting Gysbert Japicx Holckema zich steeds meer op educatieprojecten en muzikale activiteiten zoals de Lytse Gysbert Japicxpriis, een gedichtenwedstrijd voor de basisscholen, de musical Master Gysbert voor de hoogste groepen van het basisonderwijs, het muziekprogramma 'Wurden' van Hiske Overwijk en een orgelconcert in de kerk van Burgwerd.

Het Gysbert Japicxhûs speelt ook een rol bij de tweejarige uitreiking van de Gysbert Japicxpriis, de belangrijkste prijs van de Friese literatuur. Op de balken in de tentoonstellingsruimte zijn de handtekeningen van alle prijswinnaars te vinden en daar komen nog steeds nieuwe bij. Na de officiële uitreiking van de prijs in de Martinikerk gaat de winnaar naar het Gysbert Japicxhûs om zijn of haar handtekening erbij te zetten.

Een nieuwe start

Sinds 2020 is de Gysbert Japicx Holckemastichting betrokken bij de fusieplannen voor een nieuw museum in het oude stadhuis van Bolsward, dat in 2017 omgebouwd is tot Historisch Centrum Westergo: HCW De Tiid. In 2021 ging het personeel van de Gysbert Japicx Holckemastichting over naar De Tiid en kreeg ook het VVV en het OV-laadpunt daar een plek. Het doel was dat de stichting zou opgaan in de stichting De Tiid, maar toen in 2022 bleek dat De Tiid het Gysbert Japicxhûs niet wilde overnemen en van de museale representatie van Gysbert Japicx in De Tiid niet veel terecht kwam, heeft het bestuur haar verder beraden op haar toekomst.

Omdat de doelstellingen van de stichting in De Tiid niet de nodige aandacht kregen, besloot het bestuur zelfstandig door te gaan en zich toe te leggen op projecten die de nagedachtenis van Gysbert Japicx levend houden en de ambassadeursfunctie voor het Fries uitdragen. Bleef de vraag wat er met het Gysbert Japicxhûs moest worden gedaan, nu het geen museum- en VVV-functie meer had. De Stichting Bolsward Historie zocht een nieuw onderkomen en in goed overleg heeft de Gysbert Japicx Holckemastichting besloten het huis aan hen over te dragen met als voorwaarde om daar zelf een klein depot, vergaderruimte en een postadres te houden. Daarnaast zijn er met de Stichting Bolsward Historie afspraken gemaakt over behoud van de gevelsteen aan de voorkant van het huis en de handtekeningen van de eerdere en toekomstige winnaars van de Gysbert Japicxpriis.

Projecten voor de jaren 2025 – 2027

2025

- Overdracht Gysbert Japicxhûs aan Stichting Bolsward Historie.
- Collectie inventariseren en beheren en de mogelijkheden daarvan, bijvoorbeeld het in bruikleen uitgeven, onderzoeken.
- Archief van de stichting in orde brengen.
- Zorgen voor een betere plek van Gysbert Japicx in het museum De Tiid in het oude stadhuis van Bolsward.
- Deelnemen aan Raad van Advies en de werkgroep Gysbert Japicx fan HCW: De Tiid.
- Nieuwe plannen ontwikkelen en werken aan de continuïteit van de stichting.
- Coördinatie handtekening Gysbert Japicxpriiswinnaar in het Gysbert Japicxhûs op zaterdag 11 oktober 2025.

Projecten waarvoor financiële dekking nodig is:

- Organiseren Lytse Gysbert Japicxpriis met prijsuitreiking op zaterdag 11 oktober 2025.
- Oriënteren en planning nieuwe musical 'Master Gysbert'.

2026

- Inventariseren, coördineren en deelnemen aan literaire en culturele activiteiten rond Gysbert Japicx, zoals een vriendendag, publicaties, lezingen en tentoonstellingen.
- Deelnemen aan Raad van Advies en de werkgroep Gysbert Japicx van HCW: De Tiid.
- Beheer collectie van de Gysbert Japicx Holckemastichting.

Projecten waarvoor financiële dekking nodig is:

- Organiseren nieuwe musical Master Gysbert voor de hoogste groepen van de basisscholen en laagste groepen voortgezet onderwijs in 2026 of 2027.
- Voorbereiden Lytse Gysbert Japicxpriis 2027.

2027

Projecten waarvoor financiële dekking nodig is:

- Organiseren Lytse Gysbert Japicxpriis met prijsuitreiking in oktober 2027.

Financiële dekking projecten

De stichting kan net zoals in het verleden voor de uitvoering van projecten aankloppen voor subsidies bij de gemeente, provincie en bij stichtingen zoals Bolsward Historie, de Bolswarder Ienen en het cultuurfonds. Alleen projecten waar de financiering van rond is, worden uitgevoerd.

De aanvraag voor ANBI-status is nodig om particulieren en bedrijven de mogelijkheid te geven te schenken aan de stichting. Ook giften zullen worden gebruikt voor de projecten.

De Gysbert Japicx Holckemastichting heeft een bescheiden eigen vermogen dat wordt belegd. De opbrengsten daarvan kan de stichting gebruiken voor de uitbreiding van de collectie en tal van activiteiten en projecten zoals een dag voor vrienden van de stichting, de Lytse Gysbert Japicxpriis en de musical Master Gysbert.

Samenwerkende partners

De Stichting Gysbert Japicx Holckema werkt samen met:

- Literair Historisch centrum Tresoar, Leeuwarden
- Stichting Bolsward Historie
- HCW De Tiid
- Gemeente Súdwest-Fryslân
- Provincie Fryslân
- Leeuwarden UNESCO City of Literature
- Bibliotheek Mar en Fean